

2022 NOV 02.

105K

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK KÖZIGAZGATÁSI KOLLÉGIUMA 6.	
FŐLAJSTROMSZÁM KEZDŐIRATON:.....	
Postán/Gyűjtőládába/Személyesen/E-mailen/Faxon/E-irat	
Érkezett:	2022 NOV 02.
PÉLDÁNY:	1 iv. 1 megkötés
MELLÉKLET:	1 p. @ KÖZTÜK: 1 lap
FŐLAJSTROMSZÁM:	703/75/2022
UTÓIRATON:	

Fővárosi Törvényszék, mint elsőfokú bíróság útján

Elsőfokú ügyszám: 105.K.704.375/2021/6.

Kúria ügyszám: Kfv.V.37.365/2022/10.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

új szám:

A [REDACTED] továbbiakban:

indítványozó) az A/2. sz. mellékletben csatolt meghatalmazás szerinti jogi képviselője, dr. Hüttl Tivadar ügyvéd [REDACTED]

[REDACTED] útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjeszti elő.

Indítványozó kéri a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria mint felülvizsgálati bíróság **Kfv.V.37.365/2022/10. számú végzésének** (a továbbiakban: Bírói Döntés, A/3. melléklet) alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. § (1) bekezdésének megfelelően semmisítse meg azt, mert a döntés sérti az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésben biztosított sajtószabadságot és véleménynyilvánítási szabadságot!

Indítványozó kéri továbbá a T. Alkotmánybíróságot, hogy élve az Abtv. 43. § (4) bekezdésében biztosított jogkörével – a Bírói Döntéssel okozott egyező alapjogok sérelmére tekintettel – semmisítse meg a Bírói Döntéssel felülvizsgált jogerős bírósági döntést (Fővárosi Törvényszék 105.K.704.375/2021/6.. sorszámu ítélete; A/4. melléklet) és az abban felülvizsgált hatósági határozatot (Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, NAIH/2020/838/2. A/5. melléklet) is!

Kérelme indokolásaként indítványozó az alábbiakat adja elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése

Indítványozó a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (továbbiakban: Smtv.) hatálya alá tartozó médiatartalom-szolgáltató; kiadványa, a [REDACTED] című periodika ugyanezen jogszabály szerinti regisztrált sajtótermék (a továbbiakban: sajtótermék). A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH, hatóság) jelen alkotmányjogi panasz eljárás előzményét képező hatósági eljárást indított az

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/ 0 2 5 3 9 - 0 / 2022	
Érkezett: 2022 NOV 15.	
Példány: 1	Kezelőiroda: [REDACTED]
Melléklet: 10	

indítványozó ellen két kérelmező (a továbbiakban: érintettek) kérelme nyomán. Az alapügyben az érintettek azt kifogásolták, hogy az indítványozó által kiadott sajtótermék 50 leggazdagabb magyarról összeállított listáján (2019. január), majd pedig a legnagyobb hazai családi vállalkozásokat bemutató listáján (2019. szeptember) szerepelnek. Ezen összeállítások kizárólag nyilvánosan elérhető adatokra – köztük is elsősorban a cégnyilvánosság keretében elérhető adatokra – épültek, és az érintettekről az összeállításokban közölt személyes adatok az érintettek magánszféráját egyáltalán nem érintették; ehelyett az üzleti nyilvánosság olyan adataira korlátozódtak, mint a név, a becsült vagyon összege és forrása; a kérelmező érintettek cégeinek üzleti (ingatlanfejlesztési) teljesítménye; továbbá az egyik kérelmező közéleti pozíciója. Az egyes érintettek levonható következtetéseket tovább korlátozta, hogy a második összeállítás a család, nem pedig a tagjainak egyéniesített vagyonára vonatkozó információkat közölt.

Az érintettek az Európai Parlament és Tanács 2016. április 27-i (EU) 2016/679. számú, a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló rendelet (továbbiakban: GDPR, Rendelet) szerinti érintetti jogaik sérelmét állították. A hatóság NAIH/2020/838/2. számú, 2020. július 23-án kelt határozatában (Lásd 5. számú. melléklet) megállapította, hogy az indítványozó által az érintettek vonatkozásában végzett adatkezelés tekintetében az indítványozó rendelkezett joggalappal, megfelelt az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (továbbiakban: Infotv.) és a GDPR rendelkezéseinek is a Rendelet 6. cikk (1) bekezdés f) pontja értelmében.

A NAIH a határozatában ugyan nem vitatta, hogy az indítványozó rendelkezett joggalappal az adatkezeléshez, ám jogsértést állapított meg abban a tekintetben, hogy az Indítványozó nem végezte el előzetesen az érdekmérlegelést a kezelt személyes adatok vonatkozásában, illetve az érdekmérlegelés dokumentálását és az érintettek előzetes tájékoztatását az érdekmérlegelésről elmulasztotta, és mindezt csupán az érintetti tiltakozásra tette meg. A NAIH a tiltakozásra válaszul adott utólagos tájékoztatás tekintetében is hiányosságokat állapított meg. Ezen túlmenően – milliós nagyságrendű – bírság kiszabásáról rendelkezett.

Az Indítványozó közigazgatási perben támadta meg ezt a határozatot, a jogsértést megállapító és szankcionáló rendelkezések megváltoztatását illetve megsemmisítését kérve a bíróságtól. A Fővárosi Törvényszék 2021. február 18-án kelt, 105.K.706.638/2020/10. számú ítéletében (A/6. melléklet), az indítványozó keresetének csak részben adott helyt. A keresetet a Törvényszék megalapozottnak ítélte annyiban, hogy az Indítványozó kényszerítő erejű jogos érdeket igazolt az érintettek tiltakozásával szemben [lásd a (53) bekezdést], illetve a felperesi adatkezelés nem minősül profilalkotásnak [lásd a (47) bekezdést]. A bírság felülmérlegelésére a Törvényszék nem látott lehetőséget, és a felperes részbeni pernyertességére tekintettel a bírság alkalmazásával kapcsolatban a hatóságot új eljárásra utasította.

Az Indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a jogerős bírósági határozat ellen a Kúrián. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság 2021. június 15. napján kelt

Kfv.IV.37.351/2021/9. számú végzésével (A/7. melléklet) hatályon kívül helyezte a jogerős bírósági határozatot és új eljárásra kötelezte a Fővárosi Törvényszéket.

A Fővárosi Törvényszék megismételt eljárásban hozott, 2022. január 25-én kelt, 105.K.704.375/2021/6. számú jogerős ítéletében az indítványozó keresetének ismét részben adott helyt.

Az Indítványozó újból felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúrián a – megismételt eljárásban hozott – jogerős bírósági határozat ellen. A Kúria 2022. június 23-án kelt, Kfv.V.37.365/2022/10. számú végzésében (a továbbiakban Bírói Döntés) a támadott döntést részben hatályában fenntartotta, részben pedig hatályon kívül helyezte és – a hatályon kívül helyezett rendelkezések tekintetében – a Fővárosi Törvényszéket új eljárásra kötelezte.

Jelen alkotmányjogi panaszindítvány a Kúria által meghozott Bírói Döntésnek a jogerős bírósági rendelkezéseket hatályukban fenntartó rendelkezései alaptörvény-ellenességének megállapítására és ebből következően a Bírói Döntés megsemmisítésére irányul.

Jelen indítvány szempontjából kiemелendő, hogy a Kúria álláspontja szerint az indítványozó adatkezelésének a jogalapja a Rendelet 6. cikk (1) bekezdés f) pont szerinti jogos érdek [lásd a (49)-(53) bekezdéseket], ezért őt (i) érdekmérlegelési, (ii) erről szóló dokumentálási és (iii) előzetes tájékoztatási kötelezettség terhelte, amelynek nem tett eleget [lásd a (54)-(59) bekezdéseket]. A Bírói Döntés megállapítása szerint Magyarországon a sajtótermékek általi, újságírás céljából történő adatkezelésre nem vonatkoznak sajátos, általános kivételek [lásd az (50) bekezdést, (54)-(59) bekezdéseket], így a Rendelet érdekmérlegelési, dokumentálási és tájékoztatási követelményeit mint főszabályt ezen adatkezelésekre is maradéktalanul és változtatlanul alkalmazni kell. E megállapítások indítványozói álláspont szerint alaptörvény-ellenesek, mert sértik, igazolhatatlanul korlátozzák az indítványozó sajtószabadságát.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Jelen indítvány egy közigazgatási pert jogerősen bíráló bírósági határozatot felülvizsgáló, azt hatályában részben fenntartó kúriai határozat ellen irányul. Az Indítványozó a hatósági ügyszakban hozott határozatot közigazgatási perben megtámadta, részben sikertelenül. Az Indítványozó a keresetét részben elutasító jogerős bírósági határozattal szemben felülvizsgálatot indítványozott. Ezzel párhuzamosan a jogerős ítélet ellen alkotmányjogi panasszal élt, amelyet – tekintettel az ekkor folyamatban lévő kúriai felülvizsgálati eljárásra – az Alkotmánybíróság a IV/1212-12/2021. sz. végzésben visszautasított. A Kúria a felülvizsgálati kérelmét érdemében elbírálta, és a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte.

Ezt követően a megismételt törvényszéki eljárásban az indítványozó fenntartotta kereseti kérelmeit. A megismételt bírósági eljárásban a Fővárosi Törvényszék a hatósági határozat egyes rendelkezéseit megsemmisítette, egyebekben a keresetet elutasította. Ezután az Indítványozó újabb felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához. A Kúria ezúttal is érdemben bírálta el az Indítványozó felülvizsgálati kérelmét. A felülvizsgálati határozat az adatkezelés jogalapja és az ebből fakadó adatkezelési kötelezettségek (érdekmérlegelés, dokumentálás,

előzetes tájékoztatás) kapcsán helyben hagyta a jogerős ítéletet. Ebben a jogkérdésben már nem dönthet a közigazgatási perrendtartás szabályai szerint a Fővárosi Törvényszék a megismételt eljárásban. (Lásd a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 121. § (1) bekezdés a) pontját.) Az Indítványozó tehát a rendesbírói jogorvoslati lehetőségek kimerítése után fordul jelen indítványban a T. Alkotmánybírósághoz a felülvizsgálati eljárást érdemben lezáró határozat elleni alkotmányjogi panasszal. A Fővárosi Törvényszék a Bírói Döntés értelmében köteles részben megismételni az eljárást. Értelmszerűen a megismételt eljárással kapcsolatos jogkérdésekre nem irányulhat és nem is irányul a jelen alkotmányjogi panasz. A Kp. 121. § (1) bekezdés a) pont szerinti részbeni hatályon kívül helyezés (más részében hatályában fenntartás, vagy nem támadott rendelkezés nem érintésének kimondása mellett) olyan esetben alkalmazható, ha a felülvizsgált határozat rendelkezései elkülöníthetők, és egyes rendelkezéseket a felülvizsgálati kérelem nem támad, vagy egyes elkülöníthető rendelkezések vonatkozásában a felülvizsgálati kérelem nem volt alapos. A Bírói Döntés értelmében a megismételt törvényszéki eljárásban a bíróság kötve van az adatkezelés jogalapja és az ebből fakadó adatkezelői kötelezettségek tekintetében.

Az Indítványozó nyilatkozik arról, hogy a fentieknek megfelelően a Kúria előtt felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban, az Indítványozó jelen ügyben benyújtott felülvizsgálati kérelme az alkotmányjogi panasszal támadott jogkérdésben elbírálásra került; az egyfokú bírósági felülvizsgálati eljárásban született jogerős határozatot Alkotmánybíróság előtt nem támadta meg. A T. Alkotmánybíróság Ügyrendjének 32. § (2) bekezdése értelmében *“az Abtv. 27. §-a alkalmazásában az ügy érdemében hozott, vagy a bírósági eljárást befejező döntésnek minősül és alkotmányjogi panasszal megtámadható, illetve az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal megtámadható a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott olyan döntése is, mely a) a megtámadott határozatot hatályában fenntartja [...], feltéve, hogy az indítványozó a jogerős döntést az Alkotmánybíróság előtt nem támadta meg”*. A támadott kúriai döntés a megismételt törvényszéki eljárásban hozott jogerős bírósági határozatot hatályában részben fenntartja. A megismételt törvényszéki eljárásban hozott jogerős döntést az indítványozó az Alkotmánybíróság előtt nem támadta meg.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Bírói Döntést az indítványozó jogi képviselője 2022. szeptember 05. napján vette kézhez az elektronikus tárhelyén keresztül. Az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 32. § (2) bekezdése értelmében a határidő kezdetét jelen eljárásban a Kúria felülvizsgálati kérelmet elbíráló határozatának kézhezvételétől kell számítani. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő -- az alkotmányjogi panasz benyújtására alapjául szolgáló bírói döntés közlésétől számított 60 nap -- tehát megtartásra került.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

A Bírói Döntés (és a jogerős ítélet) az indítványozó alapvető jogait közvetlenül érinti, alapvető jogai gyakorlásában korlátozza azáltal, hogy magatartása jogellenességét és őt terhelő kötelezettségeket állapít meg, illetve ennek megállapítását tartja fenn hatályában a személyes adatok újságírás céljából történő kezelése tekintetében, beleértve az újságírói kutatómunka

lehetséges módszereit, terjedelmét is. Az indítványozó az Alaptörvény IX. cikkében garantált sajtó- és véleménynyilvánítási szabadság alanya, az NMHH sajtótermék-nyilvántartásában regisztrált sajtótermék kiadója.

A Bírói Döntés által hatályában fenntartott jogerős ítélet a modern újságírás szakmai gyakorlatával összeegyeztethetetlen, azt praktikusán megbénító érdekmérlegelési, dokumentálási, előzetes tájékoztatási kötelezettséget állapít meg az indítványozó terhére, és elmarasztalja őt ezek megsértése miatt. Ezért a Bírói Döntés alapjoga gyakorlásában, közvetlenül, személyesen, aktuálisan érinti. A Bírói Döntés közvetlenül azt eredményezi, hogy az indítványozó nem vagy csak aránytalan terhek mellett képes a sajtószabadság gyakorlása útján azon alkotmányos és törvényi kötelezettségének eleget tenni, hogy a közönséget tájékoztassa a helyi és országos közélet ügyeiről, azaz egyes, Magyarország polgárai számára jelentőséggel bíró eseményekről; a gazdasági élet közügyek körébe tartozó, közérdeklődésre számot tartó tényeiről nem vagy csak aránytalan teher mellett tudósíthat (Alaptörvény IX. cikk, amelynek tartalmát az Alkotmánybíróság gyakorlatával összhangban az Smtv. 10. §-a bontja ki). Hasonlóképp, a Bírói Döntés aránytalanul korlátozza az indítványozót abban, hogy a gazdasági újságírás körében fenntartsa jellemző, médiapiaci helyzete megtartásában kulcsszerepet játszó saját arculatát, amelynek meghatározó elemét jelentik a magyarországi üzleti élet sikereit és annak okait feltáró, következetes módszertanon alapuló tudósítások, összesítések.

Az Abtv. 27. § (2) bekezdése értelmében *“jogállásától függetlenül érintettnek minősül az a személy vagy szervezet, a) aki (amely) a bíróság eljárásában fél volt, b) akire (amelyre) a döntés rendelkezést tartalmaz, vagy c) akinek (amelynek) jogára, kötelezettségére, magatartása jogszerűségére a bíróság döntése kiterjed.”*

Fentiekben előadottak a mellékletekkel bizonyítva alátámasztják, hogy indítványozó a Bírói Döntés által lezárt bírósági eljárásban fél volt. Rá nézve a Bírói Döntés rendelkezést, kötelezést tartalmaz. A Bírói Döntéssel ellentétes jövőbeli magatartást pedig közvetetten jogszerűtlennek minősíti; a sajtószabadságát, véleménynyilvánítási szabadságát, tájékoztatási tevékenységét korlátozza -- mivel a ténybeli megalapozottságú, tájékoztató funkciót ellátó újságíráshoz nélkülözhetetlen újságírói, szerkesztőségi kutatómunka szabadságát korlátozza -- a későbbiekben előadottak szerint, tehát a Bírói Döntés az indítványozó jogaira, az őt terhelő kötelezettségeire, magatartása jogszerűségére is kiterjed. Következésképp az érintettség az Abtv. 27. § (2) bekezdésben megjelölt összes, külön-külön is elégséges feltételnek megfelel.

e) A Bírói Döntés -- a Kúria felülvizsgálati végzése -- az ügy érdekében hozott döntés.

A T. Alkotmánybíróság Ügyrendjének 32. § (2) bekezdése értelmében *“az Abtv. 27. §-a alkalmazásában az ügy érdekében hozott, vagy a bírósági eljárást befejező döntésnek minősül és alkotmányjogi panasszal megtámadható, illetve az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal megtámadható a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott olyan döntése is, mely a) a megtámadott határozatot hatályában fenntartja [...], feltéve, hogy az indítványozó a jogerős döntést az Alkotmánybíróság előtt nem támadta meg”* (az indítványozó kiemelése). A Bírói Döntés ezeknek a kritériumoknak megfelel. A Bírói Döntés a felülvizsgálati eljárásban

megtámadott határozatot hatályában fenntartja. A megismételt eljárásban hozott jogerős döntést indítványozó az Alkotmánybíróság előtt nem támadta meg. A Bírói Döntés – a jogerős ítéleti rendelkezéseket hatályukban fenntartó rendelkezései vonatkozásában – az ügy érdemében hozott döntésnek minősül.

f) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta és a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

fa) Az indítványozót ért alapjogsérelem a Bírói Döntést érdemben befolyásolta

Ha a Kúria a felülvizsgálati eljárás során figyelembe vette volna, és arra tekintettel hozott volna döntést, hogy indítványozó az Alaptörvény IX. cikkében garantált sajtószabadság alanyaként, kifejezetten ezen alapvető jogának gyakorlása, illetve az ennek keretében végzett tevékenysége kivihetősége érdekében nem végzett egyéniesített előzetes érdekmérlegelést, ehhez társuló dokumentálást és ugyanennek érdekében nem tájékoztatta előzetesen az ügy tárgyát képező közlemények érintettjeit, akkor a Kúria merőben más, a jogerős ítéletet hatályon kívül helyező és az alperesi határozatot megsemmisítő döntésre jutott volna. Ha ugyanis a Kúria a GDPR jelen ügyben alkalmazandó rendelkezéseinek értelmezésekor azt a jogértelmezést választotta volna, amely észszerű és összhangban áll a jogalkotói céllal, ugyanakkor alkalmas a sajtószabadság alanya e jog gyakorlásával összefüggő sajátos érdekeinek figyelembe vételére, akkor az alapjog-konform jogértelmezés következtében – az alábbiakban részletesen kifejtettek szerint – a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és új, az érintett alapvető jogok megfelelő mérlegelésével megalkotott határozat hozatalát rendelte volna el.

fb) Az indítványozót ért alapjogsérelem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel

Az ügyben felmerült kérdés egyben *alapvető alkotmányjogi jelentőségű is*. Az Alkotmánybíróságnak eddig nem volt lehetősége arra, hogy megvizsgálja, a sajtószabadság és a személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jog konfliktusát előidéző, a sajtószerv vagy kiadója elleni adatvédelmi hatósági aktusok jogszerűségének elbírálására során milyen kötelezettségek terhelik a bíróságot annak érdekében, hogy döntése ne vezessen a sajtószabadság alaptörvény-ellenes korlátozásához, sérelméhez. A személyes adatok védelméhez fűződő jog érvényesülésének garanciáit meghatározó GDPR, amely az adatvédelmi hatósági jogalkalmazás egyik meghatározó anyagi jogi jogalapja hazánkban is, 2018. május 1. napján lépett hatályba, alkalmazása új lehetőségeket nyitott meg a sajtószervek ellenében indított vagy indítani tervezett közigazgatási és polgári peres eljárásokban egyaránt. A GDPR-ban testet öltő új szabályozás nyitotta meg ismét – az alábbiakban részletezettek szerint – a sajtó tudósításaiban szereplő természetes személyek személyes adatok védelméhez fűződő joga és a sajtószervek és kiadók sajtószabadsága közötti alapjog-konfliktus alkotmányos feloldásának kérdését. A sajtó ellenében, újságírási célú adatkezelés ügyében indított – és több millió forint értékben kiszabott bírságokkal végződő – adatvédelmi hatósági eljárások a sajtó tevékenységét feltételekhez kötik, a sajtó számára kötelezettségeket állapítanak meg, ezáltal korlátozzák a sajtó szabadságát, továbbá jelentős dermesztő hatással is bírnak, aminek következtében szintén a szólás- és sajtószabadság korlátozásához vezetnek. Ezért a személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jog és a sajtószabadság konfliktusának a peres

ügyet lezáró érdemi bírói döntésben történő feloldása önálló, sajátos és kiemelt jelentőségű alkotmányjogi kérdést vet fel.

E körben önmagában is alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy a GDPR mint az EU kötelező jogi aktusának értelmezése során az eljáró magyar nemzeti hatóság, illetve bíróság figyelmen kívül hagyhatja-e az Alaptörvény rendelkezéseit, valamint az Alkotmánybíróságnak a sajtószabadság tartalmát kibontó gazdag - és a Rendelet előírásának eleget téve az Unió szervei felé a sajtószabadság és adatvédelem összeegyeztetése kapcsán kifejezetten notifikált - joggyakorlatát. A GDPR 85. cikk (1) bekezdése kifejezetten úgy rendelkezik, hogy *“A tagállamok jogszabályban összeegyeztetik a személyes adatok e rendelet szerinti védelméhez való jogot a véleménynyilvánítás szabadságához és a tájékozódáshoz való joggal, ideértve a személyes adatok újságírási célból, illetve tudományos, művészi vagy irodalmi kifejezés céljából végzett kezelését is.”* A 85. cikk (3) bekezdése szerint pedig *“A személyes adatok újságírási célból, illetve tudományos, művészi vagy irodalmi kifejezés céljából végzett kezelésére vonatkozóan a tagállamok kivételeket vagy eltéréseket határoznak meg a II. fejezet (elvek), a III. fejezet (az érintett jogai), a IV. fejezet (az adatkezelő és az adatfeldolgozó), az V. fejezet (a személyes adatok harmadik országokba vagy nemzetközi szervezetek részére történő továbbítása), a VI. fejezet (független felügyeleti hatóságok), a VII. fejezet (együttműködés és egységesség) és a IX. fejezet (az adatkezelés különös esetei) alól, ha e kivételek vagy eltérések szükségesek ahhoz, hogy a személyes adatok védelméhez való jogot össze lehessen egyeztetni a véleménynyilvánítás szabadságához és a tájékozódáshoz való joggal.”* A GDPR rendelkezéseinek értelmében tehát a személyes adatok védelméhez fűződő jog és a sajtószabadság összeegyeztetése a nemzeti jog hatáskörébe tartozik, és e feladat ellátásában indítványozói álláspont szerint kiemelt jelentősége van az Alkotmánybíróság irányadó határozatainak, valamint az ezekkel konform bírósági jogalkalmazásnak. Az Alkotmánybíróság eddig azonban még nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy a GDPR értelmezése és alkalmazása során eljáró hatóságoknak, bíróságoknak figyelemmel kell-e lenniük a 85. cikk szerinti felhatalmazás keretében a magyar nemzeti alkotmánybírósági gyakorlatra is.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

A Bírói Döntés az Alaptörvény IX. cikkének (1) és (2) bekezdésében foglalt, véleménynyilvánítási és sajtószabadsághoz fűződő alkotmányos jogokat sérti:

IX. cikk

(1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

(2) Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

I. *A Bírói Döntés Alaptörvényben garantált alapvető jogokat korlátoz az alábbiak szerint.*

Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésében biztosított sajtószabadság alanyaként az indítványozót megilleti az az alapvető jog, amely alapján a tájékoztató funkciója ellátása érdekében közérdekű, illetve közérdeklődésre számot tartó cikkek elkészültéhez szükséges kutatómunkát folytathat és ilyen cikkeket jelentethet meg, akkor és oly módon, amikor és ahogyan ő azt kívánja. A cikkek témájáról, tartalmáról – a közéleti relevanciájú természetes személyekkel kapcsolatos és egyben releváns információkat, adatokat is beleértve –, továbbá a cikkek megjelentetéséről, annak idejéről és módjáról tehát a szabadságjog alanyának a kompetenciája dönteni; minden, ami szűkíti vagy elvonja e döntési kompetenciát a szabadságjog alanyától, feltételeket határoz meg, vagy más döntésétől teszi függővé, e szabadságjog korlátozásának tekintendő. A sajtószabadság korlátozható, a korlátozásnak azonban meg kell felelnie az alapjog-korlátozás alaptörvényi követelményeinek.

A Bírói Döntés hatályban tartja az indítványozó ellen indított adatvédelmi hatósági eljárásban meghozott, az indítványozót elmarasztaló hatósági határozatot helyben hagyó jogerős ítéletet. A Bírói Döntés egyfelől a sajtószabadság utólagos korlátozását valósítja meg. Jóllehet a Bírói Döntés az alapügy tárgyát képező cikkek, összeállítások *tartalmának* jogszerűségét érdemében nem vonja kétségbe, és így nem közvetlenül alakítja a szerkesztői tartalomformálást, azonban a szerkesztői munkaszervezést és a közügyekről tájékoztató újságírói tevékenység elválaszthatatlan részét képező újságírói kutatómunka módját, terjedelmét jelentős korlátozásnak veti alá.

Fontos kiemelni, hogy a Bírói Döntés a sajtószabadságot nem közvetlenül a médiatartalmak megjelentetésével kapcsolatban korlátozza, nem azt állapítja meg, hogy valamilyen információ nem jelenhetett volna meg a lapban. Sőt, az információ megjelentetését kifejezetten jogszerűnek ítélte meg. Ám a sajtószabadság nemcsak ebben a tekintetben korlátozható. A Bírói Döntés szerinti, az indítványozó által kifogásolt korlátozás a cikkek megjelenését megelőző újságírói munkát korlátozza, azt a folyamatot, amelynek eredményeképpen létrejönnek azok a médiatartalmak, amelyek a lapban megjelenhetnek. A Bírói Döntés a cikkek elkészültéhez szükséges adatkezelések tekintetében állapít meg olyan kötelezettségeket, amelyek következtében kétséges, hogy az adott cikkek arányos korlátok között elkészíthetők. Így bár a sajtószabadságot a Bírói Döntés közvetlenül nem azáltal korlátozza, hogy jogellenesnek nyilvánítja valamely információ megjelentetését, hanem úgy teszi ezt, hogy következtében az egyébként jogszerű tartalmú cikkek reálisan nem születhetnek meg. Azaz aláássa a sajtószabadság gyakorlásának körülményeit, és ezzel kiüresíti ezen alapvető jogot.

A Bírói Döntés továbbá dermesztő hatással jár, és ekképp is korlátozza az indítványozó (és vele összehasonlítható helyzetű szerkesztőségek, kiadók) sajtószabadságát. A Bírói Döntést ugyanis nem lehet másképp értelmezni, mint hogy a jövőben az újságíróknak, szerkesztőségeknek, kiadóknak valahányszor, amikor személyes adatok kezelésére kerül sor újságírói kutatómunkájuk, valamint a cikkírás, szerkesztés, megjelentetés során, előzetes érdemérlelgetést – és ehhez társuló dokumentálást, valamint előzetes (proaktív) tájékoztatást

– kell végezniük a személyes adatok minden érintettje vonatkozásában, még hozzá adatkezelésenként. Noha ez a jogértelmezés kétségtől a személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jog érvényesülését hivatott szolgálni, ám egyben az újságírói munkát korlátozza rendkívüli módon. Ugyanis olyan adminisztrációs kötelezettségektől teszi függővé, illetve azok nem-teljesítése esetén olyan jogkövetkezményeket helyez kilátásba, amelyek az újságírói munkát kirívóan terhessé teszik – oly mértékben, hogy annak végzésétől eltántorítanak. A nyilvánosság közügyekben történő tájékoztatását célzó újságírói kutatómunka ugyanis elkerülhetetlenül, fogalmilag szükségszerűen személyes adatok kezelésével jár együtt.

A sajtó alkotmányos rendeltetésével összhangban végzett tevékenysége adatkezelési műveletek sorát foglalja magába: az adott cikk témája szempontjából releváns adatalanyok összegyűjtését, rendszerezését, a velük kapcsolatos egyes személyes adatok pontosságának ellenőrzését, belőlük a közügyek szempontjából releváns következtetések levonását, más személyes adatokkal való összefüggéseik feltárását és rögzítését, és – sokszor a kutatómunka során kezelt személyes adatok csupán töredékének vonatkozásában – a személyes adatok nyilvánosság elé tárását is a cikk megjelentetése útján. Ezek a műveletek külön adatkezelésnek minősülnek még egyazon személyes adat vonatkozásában is, és így a Bírói Döntés értelmében a kiadó, szerkesztőség, ill. újságíró vonatkozásukban egyenkénti előzetes mérlegelést köteles elvégezni annak érdekében, hogy adatkezelése jogszerű legyen.

A legtöbb sajtótartalom alapja személyes adat, legyen szó politikai, üzleti, sport vagy bulvár médiáról. A Bírói Döntés jogértelmezése szerint azonban minden egyes, a sajtó látókörébe került, cikkekben megjelenő vagy akár soha meg nem jelenő, de a tudósító, tényfeltáró, oknyomozói újságírói tevékenység részeképp megismert, felkutatott, feldolgozott, akár nyilvánosan elérhető személyes adat kezelésének megkezdése előtt érdekmérlegelést kell végezni az adott személyes adatra vonatkozóan, majd ezt körütekintően dokumentálni és arról az érintettet tájékoztatni -- akár több száz esetben egy-egy cikk elkészítése során, ezáltal teljességgel ellehetetlenítve az újságírói, szerkesztői működést. A tartalomban megjelenő vagy nyilvánosságra nem hozott, de a médiaszolgáltató által kezelt személyes adat esetében egyedi érdekmérlegelés, dokumentálás, előzetes tájékoztatás elvégzése sajtó működését anyagilag kirívóan terhesebbé teszi, az időszerű tájékoztatást pedig a személyes adatok érintettjei kegyének szolgáltatja ki. A Bírói Döntés tehát e tekintetben súlyosan korlátozza a sajtószabadságot.

Jóllehet a Bírói Döntés látszólag vonakodik általános következtetéseket levonni az újságírás célját szolgáló adatkezelésre vonatkozóan (ld. [50], [72] bekezdések), a döntés nem értelmezhető másként, mint amely a hatályos jog tükrében általános kötelezettségeket állapít meg a sajtó számára. A Kúria ugyanis úgy indokolja döntését, hogy a sajtónak az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlatából következő, az e gyakorlatot törvényerőre emelő Smtv. szerint is meghatározott alkotmányos feladatát nem tekinti a GDPR szerinti “közérdekű feladat”-nak (ld. [52] bekezdés). Márpedig sem a magyar jogrendszerben, sem az Európai Unió jogában egyetlen más jogszabályi rendelkezés sem ismeretes, amely az Smtv. 10. §-ében foglaltaknál egyértelműbben határozná meg a sajtó számára közérdekű feladatot. Ebből pedig

szükségképp következik, hogy a sajtó minden, nem önkéntes hozzájáruláson alapuló újságírási célú adatkezelését, általánosságban is terhelik az előzetes érdekmérlegelés, tájékoztatás és dokumentáció kötelezettségei – amelyek nem terhelnék, ha a Kúria értelmezése szerint közérdekű feladatot látna el. Vagyis hiába szorítkozik a Bírói Döntés pusztán – a rendesbíróság hatásköréből adódóan szükségképpen – a konkrét, gazdasági újságírást érintő jogvita eldöntésére, valójában olyan jogértelmezést választ, amely következetes alkalmazása esetén a sajtó egészének működését teszi a világ alkotmányos demokráciáiban példátlanul terhessé.

Az előbbiekből egyértelmű, hogy egy átlagos, kiépített infrastruktúrával rendelkező szerkesztőség számára is beláthatatlan terhet jelentene a Bírói Döntésben megállapított előzetes érdekmérlegelési, tájékoztatási és dokumentációs kötelezettség. Hangsúlyozandó, hogy a Bírói Döntés és az alperesi határozat egyedi - a tényleges személyes adat és az ahhoz köthető adatkezelői jogos érdek közötti- érdekmérlegelést vár el, tehát az előzetes érdekmérlegelési és tájékoztatási kötelezettség teljesítéséhez a Kúria álláspontja szerint nem elégséges a honlapon közzétett általános adatvédelmi tájékoztató (Bírói Döntés [50], [62] bekezdései). Megjegyzendő, hogy "egyedi" érdekmérlegelésre akkor lenne érdemben lehetőség, ha az adatalany magánszféra-védelmi szempontjai is ismertek az adatkezelő számára.

Az érdekmérlegelés elvégzése, továbbá szakszerű dokumentálása, valamint az érintettek előzetes tájékoztatása az érdekmérlegelésről alapvetően jogi szakmai munka; az indítványozónak és más magyarországi szerkesztőségnek tehát meg kellene sokszorozniuk jogászai és adminisztratív kapacitásaikat, ráadásul egy különösen jelentős anyagi értéket képviselő humán erőforrással. Még ez sem segítene azonban azon, hogy az újságírói kutatómunka és a sajtó tájékoztató tevékenysége kirívóan lelassulna – miközben a 21. században a közélet és benne a gazdasági élet eseményei olyannyira felgyorsultak, hogy a szerkesztőségek az ún. "hírv versenyben" csak felgyorsított munkatempóban előállított, a szakmai etikai standardeknek megfelelő tudósításokkal tudnak eleget tenni a nyilvánosság tájékoztatására irányuló alkotmányos kötelezettségüknek és a sajtószabadság alanyaként gyakorolni alapvető jogukat. Ráadásul az alapügy arról tanúskodik, hogy az adatkezelés eljárási (adminisztratív jellegű) hibái is rendkívüli összegű bírságokat vonhatnak maguk után még akkor is, ha egyébként az adatkezelés az érdekében jogszerűnek minősül.

A fenti terhek következtében az újságírók, szerkesztőségek, piaci alapon működő kiadók nem tehetnek mást, mint hogy mérséklik a személyes adatok kezelését az újságírás során, vagy pedig a lényegében a bulvársajtóra jellemző, hozzájárulás-alapú adatkezelésre épülő tevékenységek felé fordulnak. Ennek szükségszerű következménye a nyilvánosság közügyekről történő tájékoztatását szolgáló tudósítások megritkulása, a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges körülmények megszűnése, a sajtószabadság részét képező tartalomalakítási szabadság radikális korlátozása. Összefoglalóan tehát: a Bírói Döntés a hazai demokratikus jogállam történetében példátlan mértékű és terjedelmű dermesztő hatást gyakorol a közügyekről történő tájékoztatást feladatának tekintő magyar sajtóra (ld. még Sinkova v. Ukrajna döntés, no. 39496/11.; 2018. február 27., 39. bekezdés; Matasaru v. Moldova ügy, no. 69714/16. és no. 71685/16.; 2019. január 15.; 35. bekezdés).

Az indítványozó álláspontja szerint a sajtószabadságba való beavatkozás közvetlenül nem a szabályozásból, hanem az azt tévesen értelmező bírói jogalkalmazásból fakad. Ám szükséges azt is megjegyezni, hogy ha a korlátozás a szabályozásból fakadna is (ahogy a bíróság – indítványozói álláspont szerint alaptörvény-ellenesen – értelmezi azt), akkor az azt is jelentené, hogy az állam elmulasztotta teljesíteni a véleményszabadsággal és a sajtószabadsággal kapcsolatos intézményvédelmi kötelezettségét. Hiszen a jogrendszer ebben az esetben nem gondoskodna a demokratikus közvélemény megfelelő működésének állam által biztosítható feltételrendszerről, sőt, kifejezetten gátja volna e működésnek.

Végül pedig: a Bírói Döntés által érintett újságírói adatkezelések olyan összeállítás, médiatartalom szerkesztőségi munkafolyamatának részleges jogellenességét állapítja meg, amely indítványozó által kiadott sajtótermék egyedi hangvételéhez, a magyar médiapiacra sajátos tartalmi hozzájárulásához, s ezáltal a demokratikus közvéleményhez történő egyedi hozzájárulás is lenne. Ekképp az ideiglenes intézkedést hatályában fenntartó, előzetes korlátozást eredményező Bírói Döntés indítványozó *véleménynyilvánítási szabadságát* is korlátozza.

II. *A Bírói Döntés alapjog-korlátozásának céljairól*

Az alapjogok korlátozására az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében kizárólag “*más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében*” kerülhet sor. A Bírói Döntés hatása az, hogy az újságírási tevékenység folyamatába korábban és szélesebb tájékoztatási, rendelkezési jogosultsággal vonja be a személyes adatok érintettjét, az információs önrendelkezés alanyát. A Bírói Döntés érdemét érintő alapjog-korlátozások tehát a személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jog védelmét hivatottak szolgálni [Alaptörvény VI. cikk, (4) bekezdés]

A személyes adatok védelméhez való alkotmányos jog azonban nem abszolút, korlátozhatatlan jog. Ezen nem változtat az sem, hogy Magyarország a közös szuverenitás-gyakorlás körében az Alaptörvény E) cikk (2) bekezdése értelmében az adatkezelések egy jelentős része vonatkozásában úgy gondoskodott ezen alkotmányos jog érvényre juttatásáról, hogy az Európai Parlament és Tanács rendes jogalkotási eljárása útján az EU többi tagállamával közösen az Európai Unió kötelező jogi aktusának -- mégpedig a GDPR rendeletnek -- a megalkotásában vett részt. Az, hogy a magyar jogalkotó nem vagy nem kizárólag nemzeti jogszabály útján gondoskodik a személyes adatok védelméhez fűződő jogról, önmagában nem változtathat azon, hogy ezen alkotmányos alapjog nem korlátozhatatlan, hanem más alapvető jogokkal konfliktusba kerülve arányosan korlátozható, amint erre a GDPR 85. cikke is kifejezett lehetőséget biztosít.

Noha a Kúria döntése a fentiek szerint az információs önrendelkezés érvényre juttatásának legitim célját szolgálja, a Kúria az előbbieken ismertetettek szerint – a közügyekben való tájékoztatáshoz vezető munka során megvalósuló adatkezelések tekintetében – elmulasztja az alapjogi konfliktus érdemi figyelembe vételét az alkalmazandó jogi normák értelmezése során. Ennek következtében pedig az annak feloldására kizárólagosan hivatott szükségességi-arányossági tesztet is elmulasztja alkalmazni az alapjogi konfliktus elbírálását eredményező jogszabály-értelmezés és jogszabály-alkalmazás során, a következőkben kifejtettek szerint.

III. *A Bírói Döntés alapjog-korlátozásának szükségessége tárgyában*

Feltéve, hogy az alapjog-korlátozás célja a hatósági eljárást kérelmező természetes személyek személyes adatok védelméhez fűződő jogának, információs önrendelkezésének érvényre juttatása, indítványozó az alábbiakat adja elő. A Bírói Döntés az alapjogi teszt önálló alkalmazásának elmulasztásával nem tette lehetővé, hogy egyáltalán a korlátozás szükségességét megvizsgálja, e körben tehát a Bírói Döntés fogalmilag önkényesen korlátozza az indítványozó sajtószabadságát, véleménynyilvánítási szabadságát.

IV. *A Bírói Döntés alapjog-korlátozásának arányossága tárgyában*

Azt feltételezve, hogy a Bírói Döntés legitim cél elérése érdekében szükséges alapjog-korlátozást valósít meg, az alapjog-korlátozás az alábbiak szerint az elérni kívánt céllal nem arányos.

Először: a Bírói Döntés ahelyett, hogy autonóm módon elvégezné a jogvita Alaptörvény-konform eldöntéséhez nélkülözhetetlen alapjogi, arányossági mérlegelést, a jogalkotó vélt mulasztására hivatkozik saját Alaptörvény-konform mivolta igazolására. A Bírói Döntés az [50] bekezdésben ugyanis arra utal, hogy a jogalkotó – noha erre a GDPR 85. cikke felhatalmazná – minden bizonnyal alapjogi mérlegelés eredményeképpen nem fogalmazott meg (az Smtv. 10. §-ánál is egyértelműbb) explicit kivételszabályt, amely felmentené a sajtót az újságírói célú adatkezelés esetén az érdek-mérlegelés, előzetes tájékoztatás, dokumentálás kötelezettségei alól. Fel sem merül a Bírói Döntésben az a jogértelmezési lehetőség – indítványozó erre való hivatkozása ellenére – miszerint a jogalkotó éppen arra tekintettel nem alkotott további ilyen szabályokat, hogy már eleve kivételszabálynak tekintette az Smtv. 10. §-át, a Ptk. 2:44. §-t, valamint a nyilvánvalóan szintén a nemzeti jog részét képező alkotmánybírósági határozatokat, utóbbiakat notifikációs kötelezettségének eleget téve az Európai Bizottság felé ekként notifikált is.

Az indítványozó kiemeli, hogy a GDPR 85. cikk (3) bekezdés szerint a tagállamok értesítik az Európai Bizottságot azon jogi rendelkezésekről, amelyeket a (2) bekezdés alapján elfogadtak a sajtó adatvédelmi kötelezettségeire vonatkozó eltérésként, kivételszabályokként. Magyarország az Igazságügyi Minisztérium útján XX-EUJMFO/ID/194/2/2018. szám alatt ezen értesítési kötelezettségének eleget tett. (Lásd A/8. melléklet.) A 85. cikk (2) bekezdésében foglalt rendelkezések átültetését Magyarországon - többek között - az alábbi jogszabályok, AB gyakorlat tartalmazzák: a Ptk. 2:44. §-a (a közügyek szabad vitatása kapcsán), AB határozat, 36/1994. (VI. 24.) AB határozat, 7/2014. (III. 7.) AB határozat, 28/2014. (IX. 29.) AB határozat, 3001/2018. (I. 10.) AB határozat, 3145/2018. (V. 7.) AB határozat. Vagyis Magyarország a Ptk. 2:44. §-át és az idézett AB határozatokat olyan jogi rendelkezésnek tekintette, amely a személyes adatok GDPR szerinti védelméhez való jogot a véleménynyilvánítás szabadságához és a tájékozódáshoz való joggal összeegyezteti.

A Rendelet által biztosított felhatalmazással élve tehát Magyarország a Kúria számára jogi teret nyitott arra, hogy a Bírói Döntésben önálló, érdemi alapjogi teszt elvégzésével igazolja az indítványozó alapvető jogainak korlátozását, a fenti jogforrásokra – köztük az

Alkotmánybíróság nevezett határozataira – való hivatkozással. (E tényre az indítványozó a Kúria előtti eljárásban hivatkozott is, ahogy az eljárás korábbi szakaszaiban is.) Ehelyett azonban a Kúria önkényesen olyan értelmezését választotta a Rendelet 6. cikk (3) bekezdés b) pontja szerinti “tagállami jog” kifejezésnek, amely egyfelől az Alkotmánybíróság határozatait kizárja a releváns jogforrások köréből, másfelől pedig figyelmen kívül hagyja azokat a jogszabályi rendelkezéseket, amelyek révén a hazai jogalkotó már törekedett arra, hogy lehetőséget biztosítson a rendes bíróságoknak a GDPR alkalmazása során a sajtó adatkezelésére vonatkozó alapjogi megfontolások önálló érvényesítésére az alapjogi teszt lefolytatása útján. A Kúria e jogforrások és a GDPR Alaptörvény-konform együttes, alapjog-konform alkalmazása helyett arra jut, hogy a jogalkotó nem tette lehetővé számára az Alaptörvény-konform ítélezést, és belenyugszik abba, hogy az alapjogi megfontolások figyelmen kívül hagyásával, alapjogi teszt lefolytatása nélkül, nyilvánvalóan az indítványozó alapjogainak korlátozásával alkalmazza a GDPR-t.

A Bírói Döntés tehát nem veszi figyelembe, hogy az indítványozó alapvető jogát érintő ügy eldöntése során az alapjogi, arányossági mérlegelést önállóan kell elvégeznie, és e mérlegelésnek kell saját jogszabály-értelmezését is meghatároznia, nem pedig egy merev és önkényes jogszabály-értelmezés útján kizárnia és eleve elvégzettnek vagy az alkalmazandó jogi normák értelmében kizártnak tekintenie az érdemi alapjogi, arányossági mérlegelést. Ha a Kúria autonóm módon elvégezte volna ezt a mérlegelést, arra kellett volna jutnia, hogy az alkalmazandó jogi normákat a sajtószabadsággal és véleménynyilvánítási szabadsággal konform módon kell értelmeznie.

A Bírói Döntés önálló alapjogi érvelést tehát nem folytat le, illetve azt az ügy érdemleges eldöntésétől elszigeteli, az alapjogi mérlegelés következményeit az alkalmazandó jogi normák értelmezésére és a jogkövetkezmények megállapítására vonatkozóan elmulasztja levonni; így végeredményben a döntés kizárólag a kérelmezői személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogának [Alaptörvény VI. cikk (4) bekezdés] védelmét szolgálja.

Tekintettel arra, hogy a Bírói Döntés az alapjogi teszt önálló alkalmazása nélkül korlátozza indítványozó alapvető jogait, az fogalmilag önkényes; a korlátozás arányosságát nem is kísérelte meg igazolni. Az ilyen alapjog-korlátozás pedig szükségszerűen alkotmányosan igazolhatatlan, alapjog-sértő, amint azt az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata is alátámasztja az alkotmányjogi panaszok elbírálása során:

“Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvénynek ez a rendelkezése a bíróságok számára alkotmányos kötelezettséggént írja elő, hogy ítélező tevékenységük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék {ld. pl. 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33] és 28/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]}. Ebből a kötelezettségből következik, hogy a bíróságnak a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül azonosítania kell az elé kerülő ügy alapjogi vonatkozásait, és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat az érintett alapjog alkotmányos tartalmára tekintettel kell értelmeznie.

[18] A bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő alkotmányjogi panasz

(Abtv. 27. §) az Alaptörvény 28. cikkének érvényesülését szolgáló jogintézmény. Ilyen panasz alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés alaptörvény-ellenes” [3/2015. (II. 2.) AB határozat].

Másodszor, a Bírói Döntés a sajtószabadság, véleménynyilvánítási szabadság korlátozásának kirívóan súlyos formáját valósítja meg azáltal, hogy dermesztő hatása számottevő és nyilvánvaló. A Bírói Döntés az érintettek információs önrendelkezését a sajtószabadság és véleménynyilvánítási szabadság radikális korlátozása révén védi meg. Mindez ellentétes az Alkotmánybíróság évtizedes töretlen gyakorlatával, amely a közügyekről való tájékoztatás és közügyekben történő véleménynyilvánítás különös jelentőségét támasztja alá egy demokratikus jogállamban [36/1994. (VI. 24.) AB határozat]. A közügyekben történő véleménynyilvánítás védelmét biztosítja az EJEB is. Értelmezése szerint a véleménynyilvánítás szabadsága a társadalom demokratikus fejlődésének egyik elengedhetetlen előfeltétele [*Handyside kontra Egyesült Királyság*, no. 5493/72; *Castells kontra Spanyolország*, no. 11798/85].

Jelen ügy a gazdasági újságírás körébe tartozó tartalmak elkészítését és ebből eredően közvetetten közlését – annak időszerűségét, terjedelmét – illeti, a Alkotmánybíróság pedig határozottan állást foglalt amellett, hogy a közügyek nem értelmezhetőek a politikai beszédre szűkítve, hanem magukban foglalják a gazdasági élet egyes aspektusait is. Magyarország Alaptörvénye értelmében piacgazdaság. Így a sajtó feladatát nem lehet szűkítően, úgy értelmezni, hogy magánszemélyek tulajdonában álló magánvállalkozások működésével, tulajdonosi háttérével kapcsolatosan – a Bírói Döntésben megállapított kötelezettségek teljesítése nélkül, amelyek kirívóan aránytalan terhet jelentenek a sajtószabadság alanya számára – semmilyen szinten nem lehetséges a nyilvánosságot információval ellátni. Természetesen ennek a tevékenységnek is megvannak a korlátai: üzleti titok védelme, emberi méltóság védelme, stb., ugyanakkor kijelenthető, hogy az üzleti újságírás egy legitim és közérdekű alkotmányos közfeladat ellátása körébe sorolható. Az Alkotmánybíróság azonban egyértelműen állást foglalt abban, hogy az üzleti életről való beszámolás a közügyek megvitatásának számít, következésképpen pedig közérdekű tevékenység: *“Az Alkotmánybíróság értelmezésében ugyanakkor a közéleti kérdések köre szélesebb a politikai szólásnál, illetve a közhatalmat gyakorló személyek tevékenységének bírálatánál. Ennek megfelelően a közéleti vita nem csak az állami és önkormányzati, a közhatalmi intézményrendszer működésének egészét fogja át, hanem felöleli az üzleti élet társadalmi felelősségvállalásának és az üzleti élet világában egyre sokasodó számban jelentkező közéleti kérdéseket (pl. környezetvédelmi, energiahatékonysági, munka-, és közlekedésbiztonsági kérdések)”* {3145/2018. (V. 7.) AB határozat, [32]}. A gazdasági, üzleti újságírással gyakorolt dermesztő hatás tehát éppúgy a közügyek megvitatásának korlátozása, mint a politikai beszédre gyakorolt dermesztő hatás.

Az intézményvédelem tekintetében kiemelendő továbbá, hogy a bíróságnak feladata a dermesztő hatás megelőzésével a demokratikus közvélemény kialakulása feltételeinek védelme is. Az adatvédelmi jog sajtótevékenységre történő alkalmazása során ez a feladat azért nyer kiemelkedő jelentőséget, mert amíg az adatvédelmi jog rendkívül részletesen kodifikált szabályozástömeget foglal magába, amely számos pozitív kötelezettséget ír elő explicit módon az adatkezelő számára, ezzel aszimmetrikusan Magyarországon a sajtószabadsághoz kapcsolódó intézményvédelem alapvetően elvi jellegű, az államnak az indokolatlan beavatkozását tiltó, elnagyolt, a bírói jogértelmezés számára rendkívül tág teret kínáló szabályozási modellt követ. A demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges feltételek biztosítása és a személyes adatok védelme közötti konfliktusban tehát a bírói jogértelmezésnek rendkívül nagy szerepe adódik – és az Alaptörvény-konform jogértelmezés teszi egyedül lehetővé egyben azt is, hogy az állam a sajtószabadság vonatkozásában megfeleljen objektív intézményvédelmi kötelezettségének is, azaz ne ássa alá a demokratikus közvélemény kialakulásának feltételeit. Az Alkotmánybíróság már a 3/2015. (II. 2.) AB határozatban a sajtószabadságból eredő alkotmányossági követelmények lényegét megragadva hangsúlyozta: *„a sajtónak alkotmányos küldetése, hogy a közügyek alakulására befolyással lévő történéseket, körülményeket, összefüggéseket feltárja, és a nyilvánosság tudomására hozza. A média szabad tájékoztató tevékenysége a modern demokratikus nyilvánosság legfontosabb alkotóeleme, ezért központi jelentősége van annak, hogy a sajtó bizonytalanság, megalkuvás és félelem nélkül láthassa el ezt a feladatát”* (Indokolás [25]). Természetesen mindez nem azt jelenti, hogy *„a sajtó tájékoztató tevékenységére ne vonatkozhatnának törvényi előírások [...], de ezek megalkotásakor és értelmezésekor mindig úgy kell eljárni, hogy a sajtó alkotmányos küldetésének teljesítését, a közérdeklődésre számot tartó információk közzétételét ne akadályozzák vagy hátráltassák”* {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [25]}. Ld. továbbá 7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás, [48]; 37/1992. (VI. 10.) AB határozat.

Az intézményvédelmi kötelezettség teljesítése helyett azonban a Bírói Döntés kifejezetten önkényesen szűkíti a rendesbíróság intézményvédelmi lehetőségeit, amikor ahhoz ragaszkodik, hogy a nemzeti jogban előírt közérdekű feladat előírása az Smtv. 10. §-ához képest eltérően kell történjék. A Bírói Döntés ráadásul azt sem határozza meg, miképp kellene a nemzeti jognak előírni a közérdekű feladatot. Csupán arra szorítkozik, hogy sommásan megállapítsa, közérdekű feladat az, amelyet a nemzeti jogszabály közérdekből elvégzendő feladatként megjelöl ([50] bekezdés). Nem teszi világossá azonban, hogy a notifikált alkotmánybíróági határozatok vagy az Smtv. 10. § miért ne felelhetnének meg ennek, és ekként a Bírói Döntés saját magát fosztja meg önkényesen az alkalmazandó jog Alaptörvény-konform értelmezésétől.

Harmadszor, a Bírói Döntés (az adatok megjelentetését megelőző, sajtótartalmak elkészüléséhez vezető adatkezelések tekintetében) azt sem értékelte, hogy az alapügy tárgyát képező összeállításokban szereplő személyes adatok nem tartoznak az érintett magánszférájába. Épp ellenkezőleg, szigorúan az összeállítások által érintett közügyekhez kapcsolódnak. Nem történt és nem is történhetett tehát önkényes beavatkozás az érintettek magánszférájába. Információs önrendelkezésük kizárólag annyiban került korlátozás alá, amennyiben az szükséges és arányos volt a közügyekről történő megalapozott tájékoztatás – a sajtószabadság gyakorlása – érdekében.

Végül, a korlátozás különösen aránytalan, mivel a Bírói Döntés voltaképpen olyan jogértelmezésen alapul, amely *teljességgel figyelmen kívül hagyja* a sajtó demokratikus közbeszéd körülményeinek alakításában, biztosításában betöltött szerepét. Az ügy érdemét befolyásoló alaptörvény-ellenesség abban nyilvánul meg, hogy a Bírói Döntés a szakjogági normák alkalmazása során – különösen pedig annak megállapítása során, hogy az indítványozó általi, az alapügy tárgyát képező adatkezelések tekinthetők-e közérdekből végzett adatkezelésnek, az Smtv. 10. §-át nem tekinti olyan tagállami, nemzeti jognak, amely közérdekű feladatként határozza meg a sajtószervek, kiadók számára a közönség tájékoztatását. Mindezt figyelmen kívül hagyva a Bírói Döntés arra a megállapításra jut, hogy “A Kúria nem tartotta a felperes felülvizsgálati kérelmét megalapozottnak abban a körben, hogy [...] a sajtó közérdekű feladatot látna el” ([50]).

A Bírói Döntés jogértelmezése az Alaptörvény-konform jogértelmezés szempontjából a következők miatt meghatározó. A GDPR szabályozási modelljéből a jogszerű adatkezelés – a korábban univerzális tárgyi hatályú szabályozást érvényesítő Infotv. rendelkezéseivel ellentétben – számos jogalapon történhet: – a többi közt – önkéntes érintetti hozzájárulás; ennek hiányában érintettel kötött szerződés teljesítése; egyéb, az adatkezelőre vonatkozó kötelezettség teljesítése; közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtása, vagy éppen az adatkezelő vagy harmadik fél jogos érdekeinek érvényesítése (ld. Rendelet 6. cikk). Kulcsfontosságú, hogy bár az eltérő adatkezelési jogalapok a tekintetben egyenértékűek, vagyis az adatkezelés bármely joglapon egyformán anyagi jogi értelemben jogszerű, azonban a különféle jogalapok eltérő eljárási kötelezettségeket rónak az adatkezelőre az adatkezelés során. Jelen ügy szempontjából ezért akkor, ha többféle jogalap – lásd kifejtve alább – egyaránt biztosíthatja az adatkezelés jogszerűségét, akkor az Alaptörvény-konform bírói normaértelmezéskor a bíróságnak úgy kell választania a jogszerűség szempontjából egyenértékű és tényszerűen megalapozott jogalapok közül, hogy azzal egyúttal lehetővé tegye, hogy az adatkezelő sajtószerv vagy kiadója az adatkezeléssel kapcsolatos aránytalan eljárásjogi terhek nélkül gyakorolhassa sajtószabadságát.

A hatályos jogi normákra tekintettel a Bírói Döntés meghozatalakor a Kúria akkor hozott volna alapjog-konform döntést, ha – természetesen a *contra legem* jogértelmezés nélkül – észlelte volna, hogy a GDPR által felkínált adatkezelési jogalapok közül van olyan, amelyik egyfelől objektíve, tényszerűen megfelel az indítványozó jelen ügy tárgyát képező adatkezelésének és saját szubjektív tudatának is az adatkezelése jogalapját tekintve, másfelől pedig mentesíti indítványozót épp azon adatkezelési eljárási terhek alól, amelyek a sajtószabadság aránytalan korlátozásával járnak. A GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontja szerinti jogalap ugyanis lehetőséget ad arra, hogy előzetes egyéni érdek mérlegelés lefolytatása és az érintettel való közlése nélkül lehessen személyes adatokat kezelni, többek között közérdekű feladat ellátása céljából. Ehelyett azonban a Bírói Döntés kizárólag a GDPR 6. cikk (1) bekezdés f) pontja szerinti, vagyis az adatkezelő jogos érdekeinek érvényesítésére hivatkozó jogalap fennállását állapította meg. Ennek *ipso iure* jogkövetkezménye a GDPR 14. cikk (2) bekezdés b) pontjából kifolyólag, hogy az indítványozónak mint adatkezelőnek az egyéni érdek mérlegelés lefolytatásáról előzetes tájékoztatást kell nyújtania az érintettnek. Példa: valahányszor egy

sajtótermék a miniszterelnök tevékenységéről ír valamilyen cikket, le kell folytatnia explicit módon az ezzel kapcsolatos, érintetti adatvédelmi érdekek és saját sajtószabadságához fűződő érdekei mérlegelését, és erről tájékoztatnia kell a miniszterelnököt.

A GDPR 85. cikk ugyan felhatalmazza a tagállamokat arra, hogy a véleménynyilvánításhoz való jog és a tájékoztatáshoz való jog érvényesülése érdekében a tagállami jogban mentesítsék az újságírói tevékenységet folytatókat egyes, e tevékenységet szolgáló adatkezelői kötelezettségek alól: *“A tagállamok jogszabályban összeegyeztetik a személyes adatok e rendelet szerinti védelméhez való jogot a véleménynyilvánítás szabadságához és a tájékozódáshoz való joggal, ideértve a személyes adatok újságírási célból, illetve tudományos, művészi vagy irodalmi kifejezés céljából végzett kezelését is [...] ha e kivételek vagy eltérések szükségesek ahhoz, hogy a személyes adatok védelméhez való jogot össze lehessen egyeztetni a véleménynyilvánítás szabadságához és a tájékozódáshoz való joggal”*. A bíróságra tartozik annak megítélése, hogy e felhatalmazással Magyarország élt vagy nem élt; ha élt, akkor az Smtv. 10. §-a vagy más rendelkezése ilyen tagállami jogforrásnak minősül-e vagy sem. Mindazonáltal függetlenül az előző kérdésekre adott rendesbírósági válaszoktól, Magyarország alkotmányos közrendjében a rendesbíróság nem tekinthet el a hatályos jogi normák jogértelmezése során az Alaptörvényből fakadó alapjogi szempontok érvényesítésétől, ha jogértelmezés megválasztása alapvető jogot érint, hanem alaptörvényi kötelezettsége az alapjog-konform jogértelmezést választani, amennyiben az nem tekinthető *contra legem* értelmezésnek (hanem ellenkezőleg, az alkalmazandó normák szövegével és jogalkotói céljaival összhangban áll), továbbá amennyiben az adott jogértelmezés segítségével a konkrét ügy tényeiből levonható olyan jogi következtetés, amely megelőznél, elhárítaná a felek alapjog-sérelmét.

Ha tehát a Bírói Döntésben a Kúria észlelte volna, hogy az indítványozó sajtószerv a gazdasági közügyekről való tájékoztatás során közérdekű feladatot lát el, illetve a közérdekű feladat fogalmának értelmezése alapvető alkotmányossági, alapjog-konformitási kérdéseket vet fel, akkor más érdemi döntésre jutott volna – ugyanis a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontja szerinti jogalappal történő adatkezelése esetén az indítványozó mentesült volna mindazon adatkezelési eljárási kötelezettségek alól, amelyek teljesítésének elmulasztásáért megállapított indítványozó általi jogsértést a Bírói Döntés hatályában fenntart. A bíróság kezét annyiban köti az alkalmazandó jogi norma, hogy a GDPR szerint akkor lehetséges közérdekű feladatra alapítani a személyes adatok kezelését, ha ilyen közfeladatot uniós jog vagy tagállami jog határoz meg [GDPR 6. cikk (3) bekezdés]. A Bírói Döntés tehát a sajtó közérdekű feladatát meghatározó hazai jogforrást kellett volna keresni – és indítványozói álláspont szerint az Smtv. 10. §-ában és az Alkotmánybíróságnak a sajtószabadságot elemző határozataiban meg is találhatta volna e normát. Azonban a fogalom értelmezése során a Bírói Döntés ehelyett teljesen érzéketlennek mutatkozott arra, hogy egyfelől e fogalom értelmezése alapjogi jelentőséggel bírói jogkövetkezményekkel jár az indítványozóra nézve, másfelől pedig e fogalom megfelelő értelmezésén keresztül vezethet csak a Kúria számára az alapjog-konform jogértelmezés útja a hatályos jogi környezetben.

Jelen indítvány tárgya természetesen nem az, hogy az Smtv. 10. §-a pontosan hogyan értelmezendő vagy a "közérdekű feladat" fogalma pontosan hogyan határozandó meg. Ehelyett indítványozó panaszának lényege, hogy a Bírói Döntés teljességgel figyelmen kívül hagyja a jogszabályi rendelkezések, fogalmak értelmezése során az Alaptörvény normáit és a sajtószabadsággal kapcsolatos alkotmánybíróági gyakorlatot. Miközben a Bírói Döntés (a cikkek közlése tekintetében) elismeri az indítványozó sajtószabadságát, a döntés ezt irrelevánsnak ítéli a cikkek megírását megelőző újságírási célú adatkezelés jogalapjának és ezen keresztül az ilyen adatkezeléssel járó kötelezettségeknek a megállapításához (ld. különösen a Bírói Döntés [50]--[53] bekezdéseit). Az Alaptörvény szerinti hézagmentes alapjog-védelem azonban nem biztosítható úgy, ha a rendesbíróság figyelmen kívül hagyja jogértelmezése során az ügy érdemét meghatározó alapjogi normákat. Márpedig a rendesbírósági jogértelmezés jelen ügyben épp ehhez vezetett: a Bírói Döntés a kiadóra, sajtószervre végeredményben pontosan ugyanolyan és ugyanolyan terhes adatkezelési követelményeket telepít, mint bármely más jogalanyra, aki érintetti hozzájárulás nélkül bármely más, nem is feltétlenül alapvető jog gyakorlásával szorosan összefüggő célból kezel személyes adatokat. Így a közügyekről való tájékoztatás szabadsága egyáltalán nem esik latba, a személyes adatok védelméhez fűződő joggal konfliktusban álló sajtószabadság mérlegre sem kerül az ügy elbírálása során.

Ismét felidézzük, hogy az Alkotmánybíróság már a 3/2015. (II. 2.) AB határozatban a sajtószabadságból eredő alkotmányossági követelmények lényegét megragadva hangsúlyozta: „a sajtónak alkotmányos küldetése, hogy a közügyek alakulására befolyással lévő történéseket, körülményeket, összefüggéseket feltárja, és a nyilvánosság tudomására hozza. A média szabad tájékoztató tevékenysége a modern demokratikus nyilvánosság legfontosabb alkotóeleme, ezért központi jelentősége van annak, hogy a sajtó bizonytalanság, megalkuvás és félelem nélkül láthassa el ezt a feladatát” (Indokolás [25]). Természetesen mindez nem azt jelenti, hogy „a sajtó tájékoztató tevékenységére ne vonatkozhatnak törvényi előírások [...], de ezek megalkotásakor és értelmezésekor mindig úgy kell eljárni, hogy a sajtó alkotmányos küldetésének teljesítését, a közérdeklődésre számot tartó információk közzétételét ne akadályozzák vagy hátráltassák” {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [25]}.

Utalunk továbbá az Alkotmánybíróság 34/2017. (XII. 11.) AB határozatára, amely a sajtóról kimondja, hogy a "közügyek vitájának körében egymást érintően tett kijelentésekről hűen, saját értékelés nélkül tudósító, a közlések beazonosítható forrását egyértelműen megjelölő és a jóhírnevet esetleg sértő tényállításokkal érintett személy cáfolatának is helyet biztosító (vagy a válaszadás lehetőségét felkínáló) médiatartalom-szolgáltató a sajtószabadság által védett alkotmányos küldetését teljesíti" [50], vagyis a sajtószabadság mint alanyi jogosultság gyakorlása mellett alkotmányos rendeltetést is betölt a IX. cikk (2) bekezdése szerint (amelynek részletes tartalmát az Smtv. 10. §-a bontja ki). Az Alkotmánybíróság eddigi következetes álláspontja szerint pedig "alaptörvénybeli feladatának ellátásáért senki nem marasztalható el alkotmányosan" {34/2017. (XII. 11.) AB határozat, [50]}. A rendesbíróság sem hagyhatja figyelmen kívül jogalkalmazása során, ha a döntés az indítványozó alapvető jogát korlátozza, még hozzá oly módon, hogy az a lehetetlenségig nehezíti el, hogy eleget

tegyen a sajtó és médiarendszer részeként az Alaptörvényben reá telepített kötelezettségeknek és feladatkörnek.

Indítványozó sajtószabadság-gyakorlásának célja a jelen ügy tárgyát képező cikkek vonatkozásában az volt, hogy tájékoztassa a magyar nyilvánosságot a hazai gazdasági, üzleti élet legmeghatározóbb, legsikeresebb szereplőiről, és egyben az előző illetve következő évekkel összevethető listákkal szolgáljon, ezzel lehetővé téve a legmeghatározóbb gazdasági szereplők nemzetgazdasági jelentősége változásainak, az időben alakuló trendeknek a követését is. A közölt személyes adatok ismertetése, így az azt megelőző adatkezelések nem öncélúak voltak, hanem kifejezetten e célokat szolgálta, tehát közügyhöz való szoros kapcsolódásuk vitán felül áll.

Kiemelendő, hogy az alapügy érintett kérelmezői a hazai és nemzetközi üzleti életben betöltött szerepükön túl a hazai legnagyobb építési vállalkozók közé tartoznak, s e minőségükben Magyarország épített környezetének formálásában is kiemelkedő szerepük van. A nyilvánosság tájékoztatása az ő és gazdasági érdekeltségeik üzleti sikereiről, gazdasági eredményeiről, nemzetgazdaságban és az épített környezet alakításában betöltött aktuális pozíciójáról kiemelt közügyekről való tájékoztatásnak tekintendő. Ez is a Bírói Döntésben megnyilvánuló alapjog-korlátozás kirívó aránytalanságát támasztja alá.

Ismét utalunk rá továbbá, hogy a legsikeresebb magyar vállalkozók jelentős mértékben hozzájárulnak a teljes magyar nemzetgazdaság állapotának alakulásához: a vállalkozások munkahelyeket teremtenek, hozzájárulnak egész térségek fejlődéséhez, befolyásolják a költségvetés adóbevételeit, hatással vannak a külkereskedelmi mérlegre, ugyanakkor állami támogatások útján közpénzeket használnak fel stb. A közéleti vita az Alkotmánybíróság következetesen képviselt álláspontja szerint is felöleli az üzleti élet társadalmi felelősségvállalásának és az üzleti élet világában felmerülő közérdekű kérdéseket. {Lásd pl. 3145/2018. (V. 7.) AB határozat, különösen [31].}

A fentiek okán a Bírói Döntés aránytalanul korlátozta, sértette az indítványozó sajtószabadságát és véleménynyilvánítási szabadságát. A Kúriának észlelnie kellett volna, függetlenül attól, hogy az alkalmazandó jog kifejezett felhatalmazást ad-e az indítványozó számára, hogy újságírói, szerkesztőségi tevékenysége során eltérjen a személyes adatok kezelésének általános normáitól, hogy az általános normák változatlan alkalmazása az újságírói célú adatkezelésre a sajtószabadság sérelmével jár, ezért a rendesbíróság alapjogvédelmi köteletségével összeegyeztethetetlen. Ha ezt a Kúria észlelte volna, nem hozhatott volna olyan döntést, amely hatályában fenntartja az indítványozó marasztalását egy olyan jogi kötelezettség elmulasztásáért, amely kötelezettség teljesítése alkotmányos rendeltetésével, feladatával és az Alaptörvényben garantált alapvető jogaival összeegyeztethetetlen.

Közömbös ebből a szempontból az is, hogy a Bírói Döntés a GDPR, vagyis az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó, kötelező jogi aktusának alkalmazása során döntötte el az ügyet érdemében alapjog-sértő módon. Az Unió jogának alkalmazása ugyanis nem teremthet alkotmányjogi értelemben értelmezhetetlen zárványt, alapjog-mentes övezetet az igazságszolgáltatás folyamatában, ahol a sajtószabadságot súlyosan veszélyeztető döntések

szülehetnek, alapjogi szempontok -- és így a sajtószabadság érvényesülése melletti szempontok -- pedig egyáltalán nem szólhatnak ellenük. Függetlenül attól, hogy mi lett volna az indítványozói álláspont szerinti helyes döntés, amelyre a Kúriának jutnia kellett volna, az alkalmazandó jogot a bíróság nem értelmezhetette volna önkényesen oly módon, hogy azzal elhárítsa a kötelezettségét arra nézve, hogy a Bírói Döntés sajtószabadság- és szólásszabadság-korlátozó mivoltát igazolja.

Feltéve, de meg nem engedve, hogy a Kúriának a Bírói Döntés meghozatala során jogalkotói mulasztás következtében nem volt lehetősége lefolytatni az érdemi, önálló alapjogi mérlegelést és ennek eredményeképpen az indítványozó fent hivatkozott alapvető jogaival összhangban álló döntést hozni, az indítványozó a következőket kívánja előadni. Az Abtv. 46. § (1) bekezdése értelmében ha az Alkotmánybíróság hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárásában -- ideértve az alkotmányjogi panaszindítványok elbírálását is -- a jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállását állapítja meg, a mulasztást elkövető szervet -- határidő megjelölésével -- felhívja feladatának teljesítésére. Az Abtv. 46. § (2) bek. c) pontja értelmében jogalkotói mulasztás áll fenn, ha a jogi szabályozás Alaptörvényből levezethető lényeges tartalma hiányos. Egyértelműen ilyen hiányosság következne be, ha a sajtó adatkezelésére vonatkozó hazai szabályozás nem tenné lehetővé az információs önrendelkezés, a személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jog és a sajtó- illetve véleménynyilvánítási szabadság konfliktusának arányos feloldását a sajtó GDPR szerinti, főszabály szerinti adatkezelői kötelezettségeinek mérséklésével.

Az indítványozó ugyan közvetlenül nem jogosult indítványozni a mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállásának megállapítását. Ám arra az esetre, ha a T. Alkotmánybíróság úgy találná, hogy a Kúria a Bírói Döntés meghozatala során további jogalkotás hiányában nem tudott volna *contra legem* ítélezés nélkül eleget tenni annak a kötelességének, hogy Alaptörvény-konform ítéletet hozzon, az indítványozó álláspontja szerint a T. Alkotmánybíróságnak szükségképp tudomására jutnak a mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállásának megállapításához szükséges tények és jogi érvek.

Összefoglalva: a GDPR jogalapra vonatkozó rendelkezéseinek a Bírói Döntésben található, az ügy érdemében hozott döntést meghatározó, a sajtó szempontjait figyelmen kívül hagyó olyan értelmezése, amely azzal a következménnyel járhat, hogy megbénítja a sajtó működését, illetve dermesztő hatással van rá, súlyosan aránytalan alapjog-korlátozást valósít meg, ami az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésében biztosított jognak az I. cikk (3) bekezdése és az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata alapján igazolhatatlan, Alaptörvény-ellenes korlátozását valósítja meg.

Indítványozó hangsúlyozza, hogy a T. Alkotmánybíróságtól nem a Bírói Döntés alapjául szolgáló ügy érdemi eldöntését, az érintett alapvető jogok -- a szólás- és véleménynyilvánítási szabadság illetve a személyes adatok védelméhez fűződő jog -- konfliktusának feloldását várja a vonatkozó alapjogi követelményeknek az ügy ténybeli körülményeire való alkalmazása útján. Ehelyett indítványozó kérése, hogy a T. Alkotmánybíróság szíveskedjék megsemmisíteni a Bírói Döntést mint olyan, az ügy érdemében hozott vagy a bírósági eljárást befejező egyéb bírósági döntést, amelyet az alapjog-konform jogszabály-alkalmazás rendesbíróság általi

elmulasztása érdemben befolyásolt, és az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogainak sérelmét okozta.

Az Indítványozó jogi képviselőjét az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (Ütv.) 34. § (1), (2) és (3) bekezdései alapján illeti meg a képviseleti jog, amelyet az A/2. számú mellékletként csatolt ügyvédi meghatalmazás igazol. A meghatalmazás kifejezetten kiterjed az alkotmányjogi panasz eljárásra.

Budapest, 2022. november 2..

Tisztelettel,

Képv.:

Mellékletek: A/1. cégkivonat; A/2. ügyvédi meghatalmazás
A/3. támadott Bírói Döntés; A/4. jogerős ítélet
A/5. NAIH határozat; A/6. első jogerős ítélet
A/7. első felülvizsgálati határozat; A/8. Igazságügyi Minisztérium notifikáció